

Johann Heinrich Becker

Programma Qvo Rector Academiae Rostochiensis, Io. Henricvs Becker, Phil. Et S. Theol. D. ... Sacra Natalia Dvlcissimi Nostri Servatoris Ac Redemtoris Indicit, Vtqve Illa Pio Pectore, Et Devoto Cvltv Digne Celebrentvr, Praemissa Ventilatione Qvaestionis: Vtra, De Immediata Creatione, An De Tradvctione Animaе Christi In Ipso Conceptionis Momento, Sententia Theologica Sit Praeferenda? Cives Academicos Pro Officii Ratione, Serio Monet Et Hortatvr

Rostochii: Typis, Ioh. Iac. Adleri, [1741?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1004030282>

Druck Freier Zugang

T. 512.

1741. Weihn.

~~M. 1256. 265.~~

W. 1741

PROGRAMMA

RECTOR ^{QVO} ACADEMIAE
ROSTOCHIENSIS,

IO. HENRICVS *Gecker,*

PHIL. ET S. THEOL. D. MORAL. PROF. PVBL. ORD.
AD D. NICOL. ECCLESIASTES,

SACRA NATALIA

DVLCISSIMI NOSTRI SERVAT
TORIS AC REDEMPTORIS INDI

ILLA PIO PECTORE, ^{VTQVE} ET DEVOTO
DIGNE CELEBRENTVR,

PRAEMISSA VENTILATIONE
QVAESTIONIS:

VTRA, DE IMMEDIATA CREA-
TIONE, AN DE TRADVCTIONE ANIMAE
CHRISTI IN IPSO CONCEPTIONIS MO-
MENTO, SENTENTIA THEOLOGICE
SIT PRAEFERENDA?

CIVES ACADEMICOS
PRO OFFICII RATIONE, SERIO
MONET ET HORTATVR,

R O S T O C H I I,

TYPIS, IOH. IAC. ADLERI, SERENISS. PRINC.
ET ACAD. TYPOGRAPHI.

M. 1256 265

Qvod Deus, fons amoris imo, ipse amor, a mundi primordiis toties sancte promisit; quod fideles V. T. tandiu sperarunt & auidè expectarunt; quod ratio sibi relicta nulla capere vnquam, aut credere potuit; quod cohors infernalis anxie semper suspicata vehementer timuit; quod denique genus humanum misere depressum vnice solpitauit & restituit; id vero, Ciues Optimi! ille tandem dies, a quo aeram Christanam numeramus, computamus, tandem feliciter exhibuit. Ante XVII Secula & prope dimidium illud auspiciato euenit cuius piam hodie memoriam deuoto pectore renouamus. Nimirum IESUS natus est. Immanuel noster, Rex & Seruator! DEUS manifestatus in carne! *Verbum caro factum!* *Gloria in excelsis DEO, pax in terris, & hominibus beneplacitum:* Ita chorus Angelorum huic diei adplaudit, summum in coelis Numen laudibus colit, nobisque terricolis laetus gratulatur. Utinam hoc beneficium diuinum, hoc sine pari Mysterium, cuius contemplationi hoc Festum
con-

consecratum est, pia mente potius & simplicis fidei sanctitate prosequeremur, quam curiosius eius rationem scrutaremur! Utinam in littera Scripturae adquiescentes, grati potius & obstricissimi animi documenta Seruatori nostro exhibenda quam tricas inutilium, & neque ad fidem, neque ad pietatem facientium quaestionum meditaremur! Superat enim id, quod hoc Festo in Ecclesia docetur, omnem humanam sapientiam, eludit omnem mentis humanae aciem, fugit omnem iudicii humani perspicaciam, nec ad naturae & rationis trutinam, quod vires, methodumque naturae longe excedit, expendi potest. At ille semper mos fuit hominum, ut non tam fidei simplicitate, quam vana sciendi & rimandi abdita cupiditate sibi placuerint. Vnde mysteriorum abyssos explorantes, nimisque ingenio fidentes id agunt, ut aut in fidem & Scripturae litteram iniurii, erroribus facile imbuantur maxime nociuis, aut ultra fidem & Scripturae litteram sapientes, veritatum diuinarum, mysteriorumque sensum reddant lubricum, dubium atque perplexum.

Si vlllo vnquam, certe hoc seculo, ita frequenter peccatur. Nonnullis enim philosophicis principiis ac hypothesebus tantum hodie auctoritatis tribuitur, ut Scripturae effata ad horum veluti normam exigere pauci sane vereantur. Saltem, vbi clara littera Scripturae rem non satis aperte exprimit, ex hypotheseos amore quiduis pronuntiare licitum putatur, quidquid demum fiat de sententia in Ecclesia pie recepta, deque analogia fidei. Sanctissima itaque de incarnatione Filii DEI doctrina antiquis iam, & his nouissimis temporibus idem fatum est experta. Nimirum, cum sufficeret, pia simplicitate credere & fateri: Secundam Deitatis personam humanam naturam in vtero beatae Mariae Virginis, ut noster mediator fieret, vere proprieque adsumsisse, ita, ut *ὁ λογος* homo factus, non minus animam humanam, quam corpus humanum adsciuerit, & miraculoso modo e Virgine, ut semen mulieris, natus, vnus sit *θεου ἰσότητος*: curiosius tamen, ac par erat, variae, multae, ac dubiae omnino solutionis moueri coeperunt quaestiones, quae passim ad scandala, diffidia & haereses in Ecclesia cienda abierunt. Hoc dico:

quaesitum fuit de origine humanae naturae CHRISTI , unde , & quo modo fabricatum fuerit corpus Christi? unde , & quando exstiterit anima eius? Quibus certe quaestionibus, aequae ac illa : *an a labe peccati originis humana CHRISTI natura per praeservationem, an per purificationem sit immunis facta?* carere nos potuisse, cum Theologo Tubingensi CHRIST. EBERH. WEISMANNO , in *Instit. Theol. Exeg. Dogmat.* p. 616. quiuis cordatus facile iudicauerit.

De ortu corporis & animae Christi , quot & quam passim portentosae obtinuerint opiniones, ex historia ecclesiastica hic repetere, prolixum nimis foret. Memorandum secus esset, quid ARIVS, quid VALENTINIANI, quid ORIGENES, quid Iudaei Cabba'istae, & quid postea HENRICVS MORVS, CHRISTOPHORVS SANDIVS, IOSEPHVS GLANDVILL, GEORGIVS RVST, GVILIELMVVS POSTELLVS, EDVARDVS FOVVLER, IO. GVIL. PETERSENIVS in *Mysterio primogeniti omnium creaturarum*, PETRVS POIRET. *Tom. IV. Oecon. div. c. XVI.* quidque tandem recentissime. Auctor anonymus dissertationis criticae, Londini 1739. euulgatae, a f. R. Dn. D. WALCHIO in *Dissert. Histor. Theolog. de praesistentia animae Christi*, auctore anonymo Gallo, castigatae, nugati fuerint. Verum opiniones & commenta horum percensere, ab his cancellis est & a praesente instituto meo alienum. Ad ea potius accedo, quae his nostris diebus de origine humanitatis Christi disputantur. Nota est recentissima, de hominum genesi ex animalculis seminalibus, hypothesis, superstructa obseruationibus per microscopia institutis a LEVVENHOECKIO, HARTSOEKERO, HOMBERGO, SCHVAMMERDAM, NIEVVENTYDT, aliisque, quibus tam in obseruationibus, quam in hypothesi accesserunt Ill. LEIBNITZIVS, VVOLFFIVSque, & e Theologis nuperrime denatus doctissimus Dn. IO. GVSTAV. REINBECKIVS. Meam de hac hypothesi sententiam, ut hic exponam, locus non est. Hoc autem fateor, circa illam, quamvis probabilitate non destituatur omni, hodieque plerisque eruditis se mire insinuet, dubia mihi esse satis multa & fontica, difficultatesque in ipsa re, & in

in his, quae ex illa theologice quoque consideranda veniunt, prorsum inextricabiles. Mihi saltem, quae ad explanandas illas, sedulo adferuntur, non sufficiunt, nec sufficient, quod puto, aliis. Hypotheseos interim modo dictae eiusque historiae ignaro commendari potest, ut legat paulo ante REINBECKIVM demortui IO. FRID. BERTRAMI *Bescheidene Prüfung der Meinung von der praexistenz oder dem Vorher-seyn menschlicher Seelen in organischen Leibern*; cui tractatui contra REINBECKIVM potissimum euulgato, subiuncta est *Historia Literaria Praeexistentialiorum. Bremae 1741*. Videtur Dn. BERTRAM observationes ipsas de animalculis spermaticis in dubium vocare, in quo tamen illum errare, monendum est. Hoc autem recentes Philosophi, supra dictis observationibus microscopicis inducti, de origine hominum docent; quod DEus in rerum initio & sub primi hominis creatione, creaverit simul omnes animas hominum, quotquot usque ad mundi interitum vivent, hasque animas incluserit subtilissimis corporibus organicis, futurorum corporum staminibus, sic, ut animae in corpusculis organicis simul extiterint in Adamo primo nostro parente, donec suo tempore per congressum maritalem in vterum maternum deportentur, & per natiuitatem in lucem edantur. Plura hac de re hic dicenda non sunt. Et quae specialius in hac hypothesei occurrunt, & quaeri solent, iam praetereo. Illud tamen monendum est, sententiae huius amatores sibi ipsis passim contradicere. Mox enim tradunt, animalcula feminalia, ceu materiam pan-spermaticam undiquaque per aëra volitare, in cibo & potu assumi, ex uno subiecto in alterum, longo saepius itinere, migrare; mox statuunt, illa diuersi sexus existentia, sui similia coeundo progignere in semine virili, & quae non alia. Verum transeant haec, quae per nimiam meditandi et praesumendi subtilitatem, omnem fete perdunt probabilitatem.

Interim quaeritur, quid de origine humanitatis CHRISTI sit statuendum? num forte, ad modo recensitae hypotheseos tenorem, CHRISTI quoque anima in corpusculo organico ab initio praexistiterit, cumque animabus omnium aliorum hominum in Adamo ani-

malculum seminale iam fuerit? Nemo est, qui, quam molestae consequentiae & quam spinosae iterum quaestiones, quas breuitatis ergo non tangam, ex affirmata hac quaestione fluere deberent, facile non perspexerit. Quapropter, qui Theologiae volunt rationem habere, dictae, de praesistentia & simultanea creatione animarum humanarum, hypotheseos patroni, eo inducti sunt, vt CHRISTUM a communi originis humanae regula exciperent. Qua de re supra excitatus D. WEISMANNUS, l. c. p. 616. Bene, ait. *factum, quod recentiores quidam somnium sui systematis de praesistentia animarum simultanea ad doctrinam de anima Christi extendere non ausi sunt: Sed eam non altero eiusdem commento polluere debuissent, unionem corporis & animae in Christo per harmoniam praestabilitam exponendo. Pudeat eos huius audaciae, qui - - - eam venerabili huic doctrinae infarcire non verentur.* Intricatae igitur, de origine humanitatis CHRISTI, quaestioni lucem nuperrime voluit adferre doctissimus Vir, e scriptis suis philosophicis & theologicis famigeratissimus M. IACOBVS CARPOVIVS, Gymnasii Vinariensis Rector meritissimus Edidit enim post *Psychologiae Sacratissimae, de anima CHRISTI hominis in se spectata*, Partem primam, quae lucem adspexit 1738. Partem alteram 1740. *De neganda animae CHRISTI praesistentia*. Hanc secuta est hoc anno 1741. *Disquisitio de stamine humanitatis CHRISTI*, cuius iterum secunda pars hoc anno ultimis nundinis Lips. in publicum prodiit, mihi autem nondum visa Quod de Corporis CHRISTI origine docet in *disquisitione de stamine H. C. P. I. p. 38. seqq. 46. seqq. 56. seqq.* calculum meretur doctorum, & ad hanc sententiam redit, quod DEUS per superuentionem miraculosam Spiritus sancti, limpidam & fluidam materiam in ouulo aliquo B. Virginis Mariae reperiendam, tanquam materiam ex qua, per suam omnipotentiam & creatricem facultatem ita tractauerit, vt ex illa construxerit immediate stamina, filamenta ac rudimenta sanctissimi corporis CHRISTI, detuleritque ad vterum castae virginis, vt ibi, modo naturaliter consueto, nutrireretur & ad iustam vsque cresceret maturitatem. Quod si supponimus, recte & certe satis observare potuisse aut observasse Anatomicos, in ovulo foemineo, ante impraegnationem nihil sta.

staminis latere, sed contineri in illo duntaxat materiam nude fluidam, quam primæ fœtus concepti nutritioni destinata[m] putant, fatemur, Dn. CARPOVII de formatione staminis corporis Christi, miraculose & per facultatem DEI creatricem facta, ideam probabilem admodum esse, & non collidere cum sententia Theologorum communi, explicare potius sensum phraseologiae, qua dixerunt: DEum guttulas quasdam sanguinis Mariæ ita efformasse, ut Corporis CHRISTI initia inde processerint. Hac quoque ratione corpus CHRISTI vere e substantia Mariæ ortum est, illaque non ex nutritione & gestatione filii sanctissimi solum, verum etiam, quia ex aliqua corporis eius particula is suum corpus humanum accepit, verissimo sensu Mater CHRISTI, & CHRISTUS respectu corporis sui, semen mulieris vocatur. Bene quoque in excitata Disquis. Dn. CARPOVIVS diluit dubia & quae ipsi opposita in hoc momento erant, a Lipsiensibus in den zuverlässigen Nachrichten P. II. p. 124. & a non nemine in dem Oberlausitzischen Beytrag der Gelehrtheit 33. St. vid. Disquis. de stamine hum. CHRISTI P. I. p. 46. seqq. In his ergo, quin causam suam bene & solide perorauerit Dn. CARPOVIVS, nemo facile dubitabit. Hoc interim dissimulandum non est, de firmitate suarum conclusionum persuasum n mis esse virum doctissimum; quum tamen ad insignem probabilitatis duntaxat gradum, non ad infallibilem certitudinem abstrusissimum illud & miraculosum, de cuius modo Scriptura simpliciter silet, productionis corporis CHRISTI negotium deduxerit. Non decet hominem christianum, seposita quasi, quam gloriosissimo Numini debet, demississima reuerentia, ita pronunciare: Si DEus hoc vel illo modo egisset, sine ratione egisset! nec firmum & cum piorum hominum experientia, Scripturaeque exemplis conciliandum est adsertum: quod DEus pro sua sapientia brevissimam operandi viam longioribus praeferre debeat. Et quis quæso, quaenam brevior DEO via sit quae longior, cognoscere audebit, aut determinare? Possunt nostræ rationis adoptata aliquando principia, possunt magis inde factae adplicationes, subsumptiones, conclusiones, inductiones vehementer errare, nosque ipsos frustra-

Fi.

ri. Ergo in divinis earum nulla debet esse temeraria praelumtio; Doctius & rectius filemus, quam pronunciamus, ubi filet scriptura, nobisque ultra coniecturandi libertatem, nullam aliam relinquit.

Sed quod hujus scriptionis potissimum caput est, iam tangendum erit. Nimirum tres sunt modi, possibiles originis animae Christi; *aut* enim illa praeevitit siue ante mundum, siue sub creatione primi hominis, &, quod volunt quidam, sub creatione integri complexus spirituum, *aut* illa traducta est ab anima Mariae, *aut* immediate creata est a DEO, in ipso conceptionis CHristi hominis in utero materno momento. Penultimum semper creditum fuit a patribus plerisque primae Ecclesiae, defensumque fuit ab orthodoxis theologis remotioris & recentioris aevi, si quosdam exceperis, qui rem se ignorare fassi sunt, & illam de origine animae CHristi, sicut & illam; de origine omnium animarum humanarum quaestionem, cum de vtraque Scriptura fileat, in medio reliquerunt. Inter hos sunt CHEMNITIVS, WIGANDVS, BALDVINVS, AFFELMANNVS, MVSAEVVS, BAIERVS, BVDDEVS, alique adhuc florentes Theologi. Vltimum vero, quod nempe anima CHristi immediate, & ex nihilo a DEO creata sit in ipso conceptionis suae humanitatis momento, supra laudatus Dn. M. CARPOVIVS non ornat solum, sed & probatum, imo demonstratum dedisse putat, in excitatis suis Disquisitionibus nouissimis vid. *Psychol. Sacratiss. P. I. p. 57. seqq. p. 60. 61. Schol. 3. Disquis. de stamine H. C. praef. p. 10. in Tractatione p. 36. &c.* Censuram & hic meretur, quod in themate, cuius tantus est cum analogia fidei, fonticisque multis veritatibus diuinis nexus; in quaestione, de qua, cum nihil decidat scripturae littera, apodictice quoque nihil doceri poterat, sed probabiliter solum; suis tamen cogitatis & ratiociniis quandam infallibilitatem tribuere non vereatur. In *Commentatione* enim; *de anima CHristi Hominis, in se spectata p. 59. S. 100.* de traductione animae CHristi loquens, eamque confutans, vbi de alterutra, ex hac hypothesi, eligenda sententia videlicet de purificatione eius *vel* ante, *vel* post traductionem facta differit, ita pergit: *In utroque casu*

casu, quod uno miraculo, scil. animam Christi sine omni peccati adhaerentis labe ex nihilo creando, poterat fieri, DEUS effecit duobus. - - Si vero DEUS, quod uno poterat miraculo fieri, effecit duobus, fecit miraculum sine ratione, cum non possit tamen quidquam velle sine ratione, neque hinc facere. Non igitur anima Christi ex anima Mariae traducta dicenda est. Et *ibid.* p. 58. *Schol.* ad §. 99 vel absolutae diuinæ omnipotentiae impossibile esse pronuntiat, animam Christi ab anima Mariae esse traductam, quum id repugnantiam inuoluat. Potentiae vero diuinæ obiecta esse tantum possibilea. Bone DEVS! quanta de ratione propria persuasio! quam prompta disceptationum de maximi momenti veritatibus discussio! quam temeraria omnipotentiae diuinæ limitatio! contra *Luc. I. 37. Ier. XXXII. 27.*

Verum, audiamus, quibusnam ad retundendam de traductio-
ne animae CHRISTI ab anima Mariae, fulciendamque suam, de
immediata creatione animae Christi sententiam, argumentis vtatur
Dn. CARPOVIVS. Praeremittendum duco quod de possibilitate istius
creationis ex nihilo, pro omnipotentia DEI, docet *Psychol.*
Sacrat. P. I. p. 57. §. 98. Possibilitatem enim quis illi negauerit? Nec
adlego probabilitatem, quam *ibid.* §. 101. inde adferit, quod per
creationem anima Christi ab omni labe peccati immunis e manu
DEI egrediens, optime concipiatur. Valeat etiam per nos in tantum,
quod *ib. p. 61. Schol. 3.* immediatam animae Christi creationem con-
ciliet cum communi, quod DEUS post primum sextiduum amplius nihil
eorum, quae ad naturae regnum pertinent, immediate creet, senten-
tia. At demonstrationis ipsius rationem expendamus! Hanc autem
non nisi vnicam, cui tota hypotheseos deductio nititur, inveni-
mus. Haec vero illa est: quia Auctor putat, fieri ne quidem per omni-
potentiam Dei absolutam posse, ut anima ab anima traducatur, &
sic etiam anima Christi ab anima Mariae per traductionem orta sit.
Hujus putatae impossibilitatis rationem & praesidium iterum in eo
quaerit: quod anima sit ens simplex, quod non nisi in instanti et
per creationem ex nihilo oriatur; unde ens simplex unum ex al-
tero oriri nequeat. Ad recepta sibi principia metaphysica pro-

vocat et arguit: *Si ex vno ente simplici A. alterum B. debet oriri, alterum B. antea non existens, debet existens fieri e substantia alterius A. Quodsi vero ita (taediosam demonstrationi huius generis consueta repetitionem spatium vetat.) Substantiae A. aliquid decedat, necesse est. Non enim alias ex A erit B, At fieri nequit, vt substantiae entis simplicis aliquid decedat, dum caret partibus extra se inuicem, nec vlla in ipso locum habere potest diuisibilitas, utpote quae non est, nisi partium a se inuicem separatio. Concludit hinc: animam Christi ab anima Mariae non potuisse oriri, siue traduci. vid. Psychol. Sacratiss. p. 57. §. 99. conf. Disquis. de stamine H. C. P. I. p. 36. seqq. ubi contra HAGEMANNVM eiusque stricturas in Anonymi Dissert. Theol. Crit. de praeeexistentia animae Christi disputans: Impossibilitas, ait, quam defendo, omnem modum, siue cognitum siue incognitum excludit, nec per miraculum quidem, quod per se impossibile est, potest a DEO fieri. Verum is fructus est nimiae fiduciae in noua recentioris Philosophiae inuenta, receptasque nouas veritates & rerum definitiones. Haec autem si fallerent, peccarene, inde seductus, grauiter in omnipotentiam diuinam, qui illi audacter limites ponit? Concedimus, quod, quae DEO ipsi repugnant, fieri a DEO non possint, se enim secus negaret ipsum. At quis spondebit, hoc vel illud ita impossibile esse, vt DEO ipsi repugnet, adeoque eius omnipotentiae obiectum non sit? Quidsi falleret de Spiritu nouus conceptus? quo indigne & abiecte satis statuitur tantillum enticulum, vt ad nihilum prope accedat? vnde probatur, spiritum esse tadeo minutum, vt cum simplicibus, e materia penitus resoluta redundantibus, eundem admittat conceptum communem & summe genericum? Itane omnes myriadum myriadas animarum, omnes angelos, totumque coelestium fortissimorum, quales Scriptura describit, Spirituum exercitum nullo negotio in auellanae cauitate coagmentabis vnoque halitu iterum in leues auras dissipabis? Peperit is vilissimus de spiritibus conceptus, qui certe precario adsumitur, multos errores, aptaque erit cum temporis progressu, ad labefactandas maximi ponderis veritates reuelatas; sed id specialius exponendi hic non est locus. Hoc dico*

co

eo, ex incerto conceptu de spiritus & animae natura, quam recens philosophia clariorem, ac erat olim, haut reddidit, non tuto de spiritu, vel anima aliquid negatur, ad quod adfirmandum aliae rationes, eaeque satis praegnantibus, inducere tamen possunt. Concedimus, animam esse spiritum, & spiritum esse ens immateriale, & incorporeum (non tamen illum, ut atomum, centies millesima punctuli particella minorem concipimus) at, an anima animam communicare non possit, id, ne utquam perspecta animae essentia & quidditate, inter diuersae sententiae patronos aeternum disputari poterit, neutro alterum conuincente, utroque certo cognoscendi principio destituito; pariter atque se habet quaestio: num anima corpus suum regere possit & mouere, num vero minus? nonne DEVS potuit animae, quam, quid sit, & quid possit, penitus ignoramus, (immaterialitatis enim conceptus quidditatius non nisi negatiuus est) facultatem propagatricem tribuere? Cum Heua ex Adamo crearetur, potuitne DEUS ex Adami anima animam Heuae traducere? Certe, quod de Adamo legitur: *inspirauit DEUS in naves eius spiraculum uitarum Gen. II. 7.* id de creatione Heuae non legitur. Nudumne hoc silentium erit sine causa? Non dicam iam de argumento, pro animarum translatione petito, ex imputatione peccati Adamitici & intima omnium hominum per Adamum facta corruptione, in cuius explicatione mirum quantum se torquent, ac incassum profus laborant, qui translationem concedere nolunt. At neruus probandi CARPOVIANO argumento deesse videtur; conuincere enim illud possumus. Negat ille animae CHRISTI translationem ex anima Mariae, quia animae Mariae inde decedere aliquid debuisset, quod tamen in ente simplici, partium experte, fieri, ne per omnipotentiam quidem diuinam queat. Miror, Virum doctissimum adeo materiali ratione de ente immateriali sentire; fallitur autem praeterea suo medio termino, qui de monade elementari relictus forte, quam de anima, quae ens spirituale & intelligens est, valere poterat. Faciamus quoque per A. & B. periculum: Si A. & B. vtrumque simplex, partium experte, & indiuisibile est; sequitur, vt, si B. debet oriri e substantia A. τω A. nihil decedere aut possit, aut debeat. Partium enim a se inuicem separatio in ente

spirituali non concipitur. A, quod illi decedat, non habet, & B, ut partes ab A accipiat, non eget. Si ergo anima Christi B, potuit per dispositionem & facultatem animae Mariae A, a DEO concessam oriri, animae Mariae A, aliquid decessisse, nullo pacto opus est. Contra conceptum de diuisibilitate animae in hoc passu, protesta- tur, thesin istam: *Quodcunque ens est simplex, illud se non potest mul- tiplicare*, recte negat, & imputationem: *quod animae vim creatri- cem tribuere debeat, qui eius communicationem defendunt*, declinat contra *REINBECKIVM BERTRAMVS l. c. p. 136 seqq.* Ergo si aliae non adsunt rationes, quibus transductio animae Christi nege- tur, possibilis adhuc illa manebit, nec omnipotentiae DEI repu- gnabit. Similia, quae ad transductionis conceptum exprimendum solent adlegari de igne, flamma, luce, nimis crassa forte erunt subti- li praesentis seculi genio; Posset interim aliquid valere simile desum- tum ab idea & cogitatione, quae per voces & litteras communi- cata, satis multiplicari, & in aliis enasci potest, citra quod ideae vel cogitationi eius, qui illam communicat, aliquid decedat. Verum quid ultra tertium extenso huic simili possit obuerti, bene intelligo. Totum interim, ex quo animae transductionis possibilitas & actua- litas negatur, fundamentum, si verum volumus fateri, redundat ad hoc: Ego non capio, ergo nego! An vero illud sufficiat, vi- deat quiuis, qui vel ad res corporeas, ante oculos nobis versan- tes, diligentius attenderit. Fassi semper sunt Theologi, quod modum, quo fieri possit, aut fiat animarum transductio in genere, & in specie transductio animae Christi ab anima Mariae, non capiant & adsequantur; tamen eam, ceu maxime probabilem, certis fidei capitibus, & Scripturae effatis congruam, lubentius quam creatio- nem immediatam amplexi fuerunt.

Et hoc paucis adhuc exponendum est, *quod magis probabiliter theologicè, magisque tuto, pariter, ad maius inde capiendum fidei solati- um, transductio animae Christi ab anima Mariae, quam illius imme- diata creatio adferatur.* Homini enim christiano in quaestionibus problematicis illud potius adferendum est, quod cum veritatibus reuelatis, fideique analogia proxime consentit, quam quod philo- sophice facilius concipitur. Ut ergo animam Christi a Mariae
ani-

anima desumptam, deriuatam, traductam esse credamus, mouet nos
 1) illa Scripturae littera, quae CHRISTUM vocat proxime *semen mu-*
lieris, remotius autem *semen Dauidis*, *semen Abrahae*; quam de-
 nominationem componimus cum dicto Rom. IX. 5. *Ἐκ πατρῶν*
ὄχριστος, τοῦ κατὰ σαρκά. Vocabulo *σάρκος* totam CHRISTI huma-
 nam naturam, qua vtramque partem essentialem, notari, negari
 nequit. Vt enim taceamus alia Scripturae loca, e. g. *Io. I. 14.* aper-
 tum est, in hoc ipso commate *diuinae* CHRISTI naturae relatiue op-
 poni *humanam*; ita, vt secundum vtramque, quis sit Seruator noster,
 Apostolus doceat; Fieri ergo, nisi sensum mutilum & incompletum
 reddere velimus, non potest, vt hoc loco per *carnem* intelligamus
corpus solum CHRISTI, excluso eo, quod praecipuum est, animam.
 Etenim de humana natura integra praedicatur, quod sit a patribus.
 Ergo, si CHRISTUS secundum integram suam humanitatem oritur a
 patribus, estque semen Abrahae & Dauidis; sequitur, vt etiam qua
 animam suam, nobilissimam suae humanitatis partem essentialem,
 originem trahat a patribus. Item, quando CHRISTU dicitur *semen*
mulieris, sensus alius cogitari nequit, quam quod illa dictione do-
 ceatur: CHRISTUM esse secundum humanam suam naturam *e substan-*
tia mulieris matris suae; quod, dum Dn. CARPOVIVS de corpore
 Christi concedit, quo iure id de anima CHRISTI negabit? At fe-
 fellit ipsum sua Philosophia, quae tradit: per omnipotentiam DEI
 fieri non posse, vt ex anima Mariae ortum habuerit anima CHRIS-
 TI. Hypothesi ergo suae indulgens Dn. CARPOVIVS ad obie-
 ctionem ab Erudito Lipsiensi, suam *Theol. Dogmaticam* recensente,
 formatam ita: *Si statim corporis animaeque suae CHRISTUS non*
accepit a Maria, qua essentiam & substantiam suam e genere Dauidis
non oritur, nec filius eius dici potest &c. respondet: CHRISTUM iure
materni generis, stylo scripturae, esse Filium Dauidis; habuisse enim
matrem illam, quae in linea recta a Dauide orta sit. Quod an suf-
 ficiat ad diluendam obiectionum, & an conueniat nomini, quo
 CHRISTUS *semen Dauidis*, & *secundum carnem*, (quam phrasin
 CARPOVIVS in apologia sua plane praeteriuit, quasi momentum
 illa nullum trahat) *e patribus esse dicitur*; id cuius cordato iudican-
 dum committimus. Quamuis ergo Maria orta sit a Dauide, CHRIS-
 tus

stus tamen, si peregrinam, per immediatam creationem, animam, cum qua *Dauidi* nullus nexus est, acceperit, a Dauide ortus & in tota sua humanitate, eius filius & e patribus esse, dici nequit. Pariter doctiss. Auctor, quod e phrasi: *CHRISTUS EST γενομενος εκ γυναικος*, *Gal. IV.* de vtraque essentiali humanitatis *CHRISTI* parte, e *Maria* oriunda, virgeri poterat, ea ratione occupat, quae illum in theologicis rebus uersantem non decebat. Putat enim, eadem ratione, qua inde probetur, quod *anima CHRISTI* ex *Maria* sit, probari quoque posse, quod *Filius DEI*, qua *diuinam naturam*, ex *Maria* sit. Verum nemini, nisi propositionum primi generis communicationis idiomatum prorsus ignaro illa forte persuadere poterit; ludere ergo voluisse videtur in re seria.

2) Dimicet pro nostra sententia Pauli effatum *Ebr. II. 11.* ὅτε γὰρ ἀγιαζῶν, καὶ οἱ ἀγιαζομένοι ἐξ εὐνοίας πατρὸς. Διὴ ἦν αἰτίαν ἐκ ἐπαιχυνεῖν ἀδελφῶν αὐτοῦ καλεῖν. *Comp. versum 17.* ὅθεν ὠφείλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι &c. Argumentatur: Si *CHRISTUS*, secundum humanam naturam nobiscum est *ex uno*, scil. *Adamo*, nos vere fratres ex illa causa adpellat, ipseque noster frater est, *conf. Io. XX. 17. u. XXII. 23. 26.* insuper veram fraternitatem in hoc fundat, quod nobis per omnia similis sit factus; sequitur, ut non nudo maternitatis iure sit ex *Adamo*, sed ut naturam suam humanam totam habeat immediate ex *Maria*, mediate ex *Adamo* (id quod autem, qua animam, non per creationem potuit, sed per translationem debuit fieri). Nec frater noster, nobisque similis esse posset, nisi & nobiscum a communi stirpe & origine animam fuisset natus. E formatione staminis corporis sui ex fluido in ouulo *Mariae* reperiundo, qua corpus quidem similis factus nobis esset *CHRISTUS*, sed qua potior humanitatis partem, animam nempe, quae nullo cum *Adamo* & *Patribus* nexu cohaereret, sed, ex mente *CARPOVII*, peculiariter creata esset, nobis foret dissimillimus, non ergo vere frater.

3) Nisi *CHRISTUS* & animam e *Maria* accepisset, noster *Satisfactor* vicarius esse, difficulter probaretur. Etenim per animam immediate creatam, pro praecipua parte essentiali humanae suae naturae, noster non foret *Goël*, nec e communi stirpe frater; nexus ergo animae *CHRISTI* cum nostris animabus, quae potest.

tissimum *Goële satisfactore* opus habebant, (cum anima nostra sit *πρωτον δευτερον* peccati) nullus ostendi posset. Quo ergo iure ad nos pertineret satisfactio *CHRISTI*? quo respectu & motivo in se suscepit nostra peccata expianda, nostras ferre voluerit poenas, quale imputationis mutuae fundamentum constituendum? anceps esset quaestio. Pertinet huc maximi momenti axioma: *Quod CHRISTUS non adsumsit, illud non redemit.* Sed non adsumsit nostram animam, si adsumsit peregrinam per immediatam creationem, Ergo animas nostras redemisse, qua certitudine crederetur? Equidem *Dn. CARPOVIVS* ipse, locis cit fatetur, quod *CHRISTUS*, nisi fuerit verus homo, frustra credatur noster esse *Vicarius*. Fatetur, animam *CHRISTI* pertinere potissimum ad naturam & essentiam humanam; Fatetur, *CHRISTUM* nobis esse per omnia similem ad vsque harmoniam inter animam & corpus praestabilitam: Ad locum tamen *HOLLAZII Exam. Theol. P. III. Sect. I. c. 3. qu. 15. p. 86. 87.* vbi is ex modo memorato axioma theologico necessitatem probat adserendi, quod *CHRISTI* anima ab anima *Mariae* sit adsumta, responderet: se concedere, quod veram animam humanam *CHRISTUS*, adsumere debuerit; at quod animas humanas redimere non potuerit, nisi adsumta sua anima ex anima *Mariae*, id concedere negat, nec ex adlegato axioma & dicto *Ebr. II. 17. 18.* id constare contendit. At vero, quam grauitur & serio nostri Theologi illud axioma vrgeant, & quanti illud ponderis sit in multorum errorum refutatione, quis est, qui id nesciat? Fiet, speramus, vt *Vir Doctissimus*, & ingenio acutissimus, cum tempore rectiora videns, mutet sententiam. Bona sane pars illius *πληροφορίας*, quam fideles in *CHRISTUM* fratrem & *Goëlem*, eiusque feruidissimum amorem nunc & semper collocamus, conideret, & nostrum e *CHRISTI* incarnatione, satisfactione & redemptione capiendum vehementer minueretur, si translationem animae *CHRISTI* ab anima *Mariae*, velut impossibilem reiiicientes, *Dn. CARPOVII*, de immediata animae *CHRISTI* creatione, sententiam adoptaremus. Plura addere nolo, limites Programmaticis iam prope egressus, nec, quod de purificatione animae, *CHRISTO* destinatae, contra illam, quam fingit *M. CARPOVIVS*, difficultatem, dici poterat, hic exponendum esse duco: interim
aper-

apertum ex his esse puto, quod, de translatione animae Christi, pia & antiqua sententia, & Scripturae phrasibus adcommodatior, & in seruanda analogia fidei tutior, solatii denique plenior sit, quam de immediata animae Christi creatione hypothesis. Vnde huic illam omnino anteferendam esse constabit.

Iam *Vos, Cives Optimi!* omni quo possum modo, grauior hortor moneoque, vt non solum doctrinae coelestis puritatem vobis habeatis maximopere commendatam, ne qua Vos humana, at erratica sapientia in transuersum abripiat; sed eam quoque candida fide custodiatis, & vera in DEum, nostrumque Sospitatorum IESVM CHRISTVM, pietate mentisque gratitudine sedulo ornetis. Ad fundandam in animis vestris, amplificandamque salutarem de incarnatione redemptoris vestri, Filii DEI, doctrinam, id praecipue hoc maximo Festo agite, vt in templis publicos sermones sacros pie & reuerenter auscultetis, meditatione matura ruminetis, mysterium amoris & sapientiae DEI, in exhibendo tanto Goële & redemptore, intimius perspiciatis, fidemque contra legis maledictionem, conscientiae dolorem, diaboli tentationem mortisque & inferni terrorem bene solideque corroboretis. Omnis enim solatii, omnis Ipei, omnis quietis & gaudii fundamentum pariter ac centrum est in IESV & eius saluifica cognitione. At & Patri coelesti, qui filium pro vobis vnigenitum dedit, cultum praestate ingenuum & sanctum, hymnis, laudibus, precibusque tam priuatis quam publicis. Gratias agite IESulo dulcissimo, quod humilem miseramque carnis nostrae seruilem formam induendo, qua vt potuisset, gloria, se abdicare non detrectauerit. Reddite vos illi, qui se vobis prius dedit, cauetque, ne fructus meriti Christi propria vestra aut socordia aut impietate, vobis pereat. Nolite contristare sanctissimum, qui IESum, & in illo capite, vos membra, largiter vnxit Spiritum! Nolite profanare hoc sanctum tempus iurgis, comestationibus, discursationibus & clamoribus nocturnis. Sed in Domino & Spiritu gaudete! ambulate ceu filii lucis, vocemque & corda DEO sacrate, laetaque hac Saluatoris Vestri natali die cum angelis cantate: *Gloria in excelsis DEO, pax in terris, & hominibus beneplacitum.*

P. P. SVB SIGILLO RECTORALI

ipsis Feriis natalibus clccxxli.

 (o)

tissimum *Goële satisfactore* opus habebant, (cum animi *πρωτον δευτερον* peccati) nullus ostendi posset. Quo enim nos pertineret satisfactio Christi? quo respectu & non susceperit nostra peccata expianda, nostras ferre voluit quale imputationis mutuae fundamentum constituendum esset quaestio. Pertinet huc maximi momenti axioma *CHRISTUS UON ADSUMSIT, ILLUD NON REDIMIT.* Sed non *fram* animam, si adsumsit *peregrinam* per immediatam. Ergo animas nostras redemisse, qua certitudine. Equidem Dn. CARPOVIVS ipse, locis cit fatetur, *stus*, nisi fuerit verus homo, frustra credatur noster *us*. Fatetur, animam Christi pertinere potissimum a *essentiam* humanam; Fatetur, Christum nobis esse *similem* ad vsque harmoniam inter animam & corpus *tam*: Ad locum tamen HOLLAZII *Exam. Theol. P. c. 3. qu. 15. p. 86. 87.* ubi is ex modo memorato axiomatico logico necessitatem probat adferendi, *quod* Christi anima *Maariae sit adsumta*, responderet: *se concedere, quod non, humanam* Christus, *adsumere debuerit; at quod animas redimere non potuerit, nisi adsumta sua anima ex riae*, id concedere negat, nec ex adlegato axioma *II. 17. 18.* id constare contendit. At vero, quam *grio* nostri Theologi illud axioma urgeant, & quantum sit in multorum errorum refutatione, quis est, qui Fiet, speramus, ut Vir Doctissimus, & ingenio acuto tempore rectiora videns, mutet sententiam. Bona *lius* *πληροφορίας*, quam fideles in Christum fratrem *neiusque* feruidissimum amorem nunc & semper colligeret, & nostrum e Christi incarnatione, satisfactio *ndemtionem* capiendum solatium vehementer minueret. *tionem* animae Christi ab anima Mariae, velut imputationem, Dn. CARPOVII, de immediata animae *ficiences*, Dn. CARPOVII, de immediata animae *tionem*, sententiam adoptarem. Plura addere nolo *grammaticis* iam prope egressus, nec, quod de purificatione *CHRISTO* destinatae, contra illam, quam fingit M. *difficultatem*, dici poterat, hic exponendum esse d

